

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО ТУРИЗЪМ

МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

ПРОТОКОЛ

ОТ ЗАСЕДАНИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ПО ТУРИЗЪМ /НСТ/,

ПРОВЕДЕНО НА 01.07.2016 г. – 14:30 ч. – гр. Велинград

Поканени: 35 членове на НСТ, вкл. председател и заместник-председател и 7 наблюдатели

Присъствали членове на НСТ, вкл. председател и заместник-председател:

1. **Николина Ангелкова**, министър на туризма и председател на НСТ;
2. **Ирена Георгиева**, заместник-министър на туризма и заместник-председател на НСТ;
3. **Деница Николова**, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството;
4. **Раковски Лашев**, директор на дирекция „Консулски отношения“, Министерство на външните работи (представява г-н Христо Ангеличин, заместник-министър на външните работи);
5. **Теодора Дойчева**, държавен експерт, отдел „Европа“, дирекция „Външноикономическа политика“, Министерство на икономиката (представява г-н Любен Петров, заместник-министър на икономиката);
6. **Аксиния Бутева**, главен есперт, дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“, Министерство на културата (представява г-жа Бони Петрунова, заместник-министър на културата);
7. **Петя Стелиянова**, началник отдел „Международни отношения“, дирекция „ЕКМО“ (представява г-н Васил Грудев, заместник-министър на земеделието и храните);
8. **Ангелина Ламбрева**, държавен експерт, дирекция „Висше образование“, Министерство на образованието и науката (представява проф. Иван Димов, заместник-министър на образованието и науката);
9. **Димитър Маргаритов**, председател на Комисията за защита на потребителите;
10. **Д-р Дамян Илиев**, изпълнителен директор на Българската агенция по безопасност на храните;

11. **Венелин Найденов**, директор на ТД на НАП, гр. Пловдив (представява г-н Бойко Атанасов, изпълнителен директор на Национална агенция по приходите);
12. **Витан Иванов**, председател на Софийския туристически район;
13. **Любозар Фратев**, председател на Сдружение „Тракийски туристически район“;
14. **Ирина Найденова**, заместник-председател на УС на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти;
15. **Донка Соколова**, заместник-председател на УС на Българската асоциация на туристическите агенции (представява г-жа Светлана Атанасова, председател на УС на Българската асоциация на туристическите агенции)
16. **Благой Рагин**, председател на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация;
17. **Станимир Станков**, председател на Националната асоциация по СПА и Уелнес туризъм;
18. **Мария Инджова**, председател на Алианс на туризма в Югоизочен район;
19. **Любомир Попйорданов**, председател на Българска асоциация за алтернативен туризъм;
20. **Доц. Петър Янков**, председател на Българско ски училище;
21. **Елена Косева**, изпълнителен директор на „Св. Св. Константин и Елена“ АД;
22. **Богомил Николов**, председател на Българска национална асоциация „Активни потребители“;
23. **Николай Ангелов**, кмет на община Балчик и представител на Национално сдружение на общините в България;

Присъствали наблюдатели:

1. **Десислава Йосифова**, заместник-министър на отбраната

Отсъствали членове и наблюдатели:

1. **Кирил Ананиев**, заместник-министър на финансите;
2. **Д-р Адам Персенски**, заместник-министър на здравеопазването;
3. **Атанаска Николова**, заместник-министър на околната среда и водите;
4. **Валери Борисов**, заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

5. **Ивайло Иванов**, заместник-министър на труда и социалната политика;
6. **Филип Гунев**, заместник-министър на вътрешните работи;
7. **Асен Марков**, заместник-министър на младежта и спорта;
8. **Красимир Гергов**, председател на Националния борд по туризъм;
9. **Соня Колтуклиева**, главен секретар на Съюза на инвеститорите в туризма;
10. **Георги Георгиев**, председател Националната асоциация Хотел, Ресторант, Кафетерия – ХоРеКа;
11. **Койчо Русев**, председател на Национална транспортна камара;
12. **Проф. д-р Стоян Маринов**, представител на Асоциация на индустриалния капитал в България;
13. **Диляна Чергиланова**, главен експерт към Секретар по икономика, развитие на регионите и инфраструктура;
14. **Томислав Дончев**, заместник-министър председател по европейските фондове и икономическата политика;
15. **Николай Налбантов**, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“, Министерство на енергетиката;
16. **Вергиния Мичева**, заместник-министър на правосъдието;
17. **Акад. Стефан Воденичаров**, председател на Българска академия на науките;
18. **Йеромонах Никанор**, Българска православна църква;

Присъствали външни лица:

1. Д-р Костадин Коев, кмет на община Велинград;
2. Бельо Мандраджиев, председател на общински съвет Велинград;
3. Стефан Мирев, зам. областен управител на област Пазарджик;
4. Цвета Спасова, директор на дирекция "Икономическа политика, туризъм и реклама", община Велинград;
5. Марин Божков, юрист в община Велинград;
6. Йордан Нанов, управител на "Водоснабдяване, канализация и териториален водоинженеринг" ЕООД Велинград;
7. Любен Христов, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите;
8. Георги Тръпков; заместник-председател на Българския съюз по балнеология и спа туризъм;
9. Златко Златанов, председател на Сдружението на хотелиерите и ресторантьорите във Велинград;

10. Васил Тодев, председател на сдружение "Байкария";
11. Мария, Ловчинова, Областна администрация Пазарджик;
12. Албена Методиева, директор на дирекция „Маркетинг, реклама и информация в туризма” (МРИТ), МТ;
13. Милан Мартинов, директор на дирекция „Връзки с обществеността и протокол”, МТ;
14. Венелина Червенкова, държавен експерт в Главна дирекция „Туристическа политика“
15. Мария Йочева, държавен експерт, в дирекция „Връзки с обществеността и протокол”, МТ;
16. Дария Виткинова, главен експерт в дирекция „Връзки с обществеността и протокол”, МТ;
17. Светослав Стойнев, изпълнител в дирекция „Връзки с обществеността и протокол”, МТ;
18. Ани Хараламбиева, държавен експерт, дирекция „Маркетинг, реклама и информация в туризма“;
19. Деница Германова, младши експерт, дирекция „Маркетинг, реклама и информация в туризма“;

Секретариат на НСТ:

Миглена Куцева, младши експерт в отдел „Продуктова политика в туризма” към Главна дирекция „Туристическа политика”, МТ и Антоанета Чолакова, младши експерт в отдел „Продуктова политика в туризма” към Главна дирекция „Туристическа политика”, МТ.

Заседанието се проведе при следния дневен ред:

- т. 1. Представяне на проект на Годишна програма за национална туристическа реклама 2017 г.
- т. 2. Доклад за предстоящите задачи и дейност на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма.

т. 3. Доклад за дейността на Комисия за защита на потребителите през летен туристически сезон 2016 г.

т. 4. Доклад за дейността на Българска агенция по безопасност на храните през летен туристически сезон 2016 г.

т. 5. Разни

Поканата, дневният ред и материалите към него, са изпратени на всички членове на НСТ по електронна поща от секретариата на НСТ в определения срок преди датата на заседанието.

Откриване на заседанието

Заседанието се откри от **г-жа Ирена Георгиева**, заместник-министър на туризма и заместник - председател на Националния съвет по туризъм (НСТ) (Съвета).

Заседанието се счете за редовно, тъй като бе констатирано наличието на кворум (от 33 члена на съвета, 21 присъстващи), изискуем съгласно чл. 13 от Правилника за организацията и работа на Националния съвет по туризъм (Правилника).

Тя обяви, че на заседанието присъстват и представители на наблюдателите, както и представители на община Велинград.

Г-жа Георгиева даде думата на кмета на община Велинград, г-н Костадин Коев за отправяне на приветствие към всички присъстващи на заседанието.

Г-н Коев поздрави всички присъстващи и благодари за взетото решение заседанието на Националния съвет по туризъм да се проведе именно в град Велинград. Като пожела ползотворна работа на Съвета, той връчи на министъра на туризма решение на общинския съвет Велинград за организиране и провеждане на международно туристическо изложение за спа, уелнес и здравен туризъм през 2018 г. в гр. Велинград.

Г-жа Георгиева отново благодари на домакините за гостоприемството. Тя припомни дневния ред на заседанието като отбеляза, че по него не са постъпили предложения и той остава непроменен. Като подкани за отправяне на становища или предложения по дневния ред, тя го подложи на гласуване.

Дневния ред беше приет с пълно мнозинство.

Г-жа Георгиева даде думата на министъра на туризма г-жа Николина Ангелкова.

Г-жа Ангелкова поздрави всички присъстващи. Тя изрази своето удоволствие, че заседанието на НСТ се провежда в гр. Велинград и отбеляза, че ще направи всичко възможно изнесените заседания да станат традиция. Г-жа Ангелкова каза, че за нея е от изключително значение да се насочи вниманието не само към културно-историческия туризъм, който е във фокуса на националната туристическа реклама на Министерство на туризма от самото му създаване, но и към балнео и СПА туризма, които могат изключително добре да допълнят както културно-историческия туризъм, така и основните видове туризъм – зимен и летен. Тя отбеляза, че макар и за краткото време, от което съществува министерството, вече се виждат резултати от положените усилия, като ръстът за месец април месец тази година е 26% спрямо миналата, а за месец май 13%, което показва, че туристите вече се насочват и към в „крилата на сезона“. Това показва, че с обединени усилия и със следване на устойчива политика, целта на която е да превърнем България в целогодишна туристическа дестинация, сред топ 5 желани дестинации в Европа, е наистина реална и изпълнима.

Г-жа Ангелкова отбеляза, че една от основните точки, която предстои да бъде обсъдена е проектът на Годишната програма за национална туристическа реклама, като напомни, че от самото създаване на министерството се възприе подход за приемане на програмата за следващата година, за да има яснота какво предстои да се рекламира. Тя подчерта, че е важно в рамките на поставените срокове заинтересованите страни да подадат своите становища и препоръки към програмата, за да бъдат отразени в нея.

Г-жа Ангелкова посочи, че друг важен въпрос е този, който ще бъде обсъден в точка втора от дневния ред – проблемът с кадрите в туризма и създаденият от Министерство на туризма Съвет за кадрите в туризма. Тя отбеляза, че първата стъпка, която е направена съвместно с Министерство на труда и социалната политика и с Министерство на

външните работи е постигнатото облекчаване на процедурите за наемане на работници от трети страни извън ЕС, като така че вече е създадена възможност за улеснено наемане на такива сезонни работници.

Г-жа Ангелкова отбеляза, че през предстоящата година отново ще се заложи на дигиталния маркетинг и ще продължи участието във водещи международни борси и редица международни прояви. Тя каза, че предвид ограничения бюджет на министерството за реклама, с който разполага министерството е важно да се работи ефективно с професионалистите на пазара, с тези които директно влияят върху крайния потребител като големите туроператори, професионалните журналистите, които пишат за туризъм и др.

Г-жа Ангелкова уточни, че в т. Разни могат да се обсъдят и промените в проекта за изменение и допълнение на Закона за туризма в частта ЕСТИ. Отбеляза също, че се правят стъпки за внасяне в най-кратки срокове в МС и след това в НС и втората част от измененията на Закона за туризма, които се отнасят до къмпингуването, развитието на ски туризма, националните курорти, правата и задълженията на общините и областните управители в частта туризъм.

Г-жа Ангелкова посочи, че вече е публикуван проект за изменение и допълнение на Закона за устройството на Черноморското крайбрежие, в който са посочени критериите, по които ще се категоризират плажовете. Тя помоли за активна позиция от страна на всички заинтересовани страни.

Г-жа Ангелкова отбеляза, че предстои финализиране на Тарифата за таксите, които се събират по Закона за туризма и така остават само две наредби, които следва да бъдат приети.

Г-жа Ангелкова каза, че както тя така и целият екип на министерството са на разположение за допълнителни въпроси в т. Разни и напомни, че може да се използва и присъствието на представителите на другите министерства за поставяне на конкретни въпроси от тяхната компетентност.

В заключение **г-жа Ангелкова** благодари на всички за присъствието и отново напомни, че целият екип на министерството е на разположение за съдействие, когато е необходимо, както и за разглеждане и приемане на всички конструктивни становища и

предложения за решаване на различни въпроси.

Г-жа Георгиева припомни, че във връзка със заседанието е проведена ротацията на някои от членовете на НСТ, която е регламентирана от Закона за туризма и Правилника за работата на НСТ.

Г-жа Георгиева пожела ползотворна съвместна работа.

Разглеждане по точките от дневния ред:

Точка 1 Представяне на проект на Годишна програма за национална туристическа реклама 2017 г.

Проектът на Годишната програма за Национална туристическа реклама за 2015 г. беше представен от **г-жа Албена Методиева**, директор на дирекция „Маркетинг, реклама и информация в туризма“.

Г-жа Методиева поздрави всички участници в заседанието и премина към кратко представяне на Годишната програма национална туристическа реклама. Тя отбеляза, че екипът на министерството се е постарал да направи една качествена основа, върху която да се работи през следващата година. Тя посочи, че са изведени визията и мисията, отчетени са световните тенденции, включени са статистически данни и информация за генериращите пазари. Г-жа Методиева изрази очакване за конструктивни становища и мнения от страна на присъстващите по време на обсъждането на програмата. Тя посочи, че в приложенията към програмата са подбрани 45 изложения, в които министерството да вземе участие, както и 13 други изложения, на които може да се вземе участие, в случай на интерес от страна на бранша. Тя напомни, че екипът на министерството е на разположение за всякакви предложения и коментари.

Г-жа Георгиева благодари на г-жа Методиева и информира участниците в заседанието на Националния съвет по туризъм, че в периода от изпращането на материалите за заседанието до неговото провеждане в Министерство на туризма са постъпили три предложения във връзка с проекта на Годишната програма за национална туристическа реклама - от Тракийски туристически район, Асоциация на българските туроператори и

туристически агенти и Българското ски училище. Тя подкани представителите на трите сдружения да представят своите предложения пред членовете на НСТ.

Г-жа Георгиева даде думата на **доц. Петър Янков**.

Г-н Янков поздрави участниците в заседанието и благодари за това, че Българското ски училище е било избрано за член на НСТ. Той запозна всички присъстващи със събитието Интерски Конгрес - световен конгрес за обучение по снежни спортове. Той отбеляза, че такива конгреси извън Алпите се провеждат изключително рядко, като последният такъв е бил проведен през септември 2015 г. в Аржентина и той е бил посетен от около 900 човека от 32 нации. Той съобщи, че България е спечелила домакинството на следващия такъв Интерски конгрес през 2019 г., в конкуренция със Сочи, Русия и Лави, Финландия. Той обясни, че страните членки ще посетят България два пъти, като първият път ще бъде по време на Генералната асамблея през 2017 г. , а след това на самото събитие през 2019 г. Очаква се по време на Генералната асамблея през 2017 г. България да бъде посетена около 33-34 нации от около 200 човека, а за самия конгрес се очакват около 1000-1200 посетители, професионалисти, които ще обсъждат въпроси за зимния туризъм и обучението по снежни спортове. Според него това събитие ще бъде една голяма възможност за реклама на страната ни. Освен това е предвидено Генералната асамблея да се проведе през месец юни 2017 г., с цел събитието да не бъде свързано единствено със зимния туризъм. По време на събитието ще бъде организирана и туристическа програма за участниците, която по всяка вероятност ще бъде в околностите на Пампорово, като курорт спечелил домакинството, в градове като Пловдив, Асеновград, Смолян и др. Той отбеляза, че сдружението вече е подготвило сайт на конгреса, който се очаква да заработи през месец ноември. Доц. Янков посочи, че вече е разработена и фейсбук страница на конгреса, където се публикуват изявления на различни лидери, които посещават България във връзка с конгреса. Той изрази готовност да отговори на допълнителни въпроси и благодари за вниманието.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Донка Соколова**.

Г-жа Соколова поздрави всички присъстващи. Тя изрази мнение, че проектът на Годишната програма за Национална туристическа реклама е изключително добре

изготвен, но нейното притеснение е относно неговата реализация. Тя отправи призив към министерството да направи всичко възможно, за да покаже страната ни на света, защото България определено има много какво да покаже.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Любозар Фратев**.

Г-н Фратев поздрави участниците в заседанието и изрази своята радост от това, че то вече се провежда по два пъти годишно. Той предложи броят им да се увеличи на четири като предложи следващото такова да бъде в гр. Пловдив. Той мотивира предложението на Тракийски туристически район за включване в Програмата на събитието Дефиле „Вино и гурме“. Фестивалът е създаден на база фестивала „Дефиле на младото вино“ и чрез него се рекламират българското вино и кухня. Освен това фестивалът се провежда в Стария град Пловдив и по този начин се съчетава с културно-исторически туризъм. Г-н Фратев посочи, че през последните две години над 10 000 души са посетили събитието, 11 водещи кулиinari и над 16 винопроизводители. Той подчерта, че през изминалата година община Пловдив и община Родопи са станали членове на Европейската мрежа на градовете, развиващи винен туризъм и за първи път са отбелязали Европейския ден на винения туризъм. Това е спомогнало за популяризиране на двете общини в тази мрежа. В тази връзка са направени и няколко винени маршрута. Като последно предложение за събитие, което да бъде включено в Годишната програма, той предложи Националната кулинарна купа, която има 9-годишна история. Г-н Фратев отбеляза, че през тази година в нея са участвали над 130 готвачи от цялата страна, много от които ученици. Той напомни, че са представени и предложения от община Пловдив, които до голяма степен се отнасят до културния туризъм и е важно те също да бъдат взети предвид.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Любомир Попйорданов**.

Г-н Попйорданов също поздрави екипа на министерството за изготвената Годишна програма за национална туристическа реклама и за това, че тя е направена изключително качествено. Той изрази мнение, че според него това което липсва е приключенският туризъм, като не му е обърнато заслуженото внимание. Той премина към други въпроси от дейността на министерството, като изрази своето недоволство от прессъобщенията, които се изпращат от министерството към бранша и добави, че имат нужда от

подобрение. Г-н Попйорданов подкрепи г-н Фратев в предложението му НСТ да се провежда четири пъти годишно. Той заяви, че е необходимо да се работи в перспектива 5-10 години, тъй като не е ефективно да се сменят приоритетите всяка година. Г-н Попйорданов изрази мнение, че голф туризмът не може да бъде визитната картичка на България. Той премина към обявената обществена поръчка за голям брой журналистическите турове и отбеляза, че още при създаването на министерството е отправено предложение за укрепване капацитета на ведомството за писане на обществени поръчки, за да не се налага да се използва опцията“ най-ниска цена“ и по този начин да се поставя под въпрос качеството на крайния продукт.

Г-жа Соколова допълни, че няма ограничителни критерии според Закона за обществените поръчки, които да определят кои компании могат или не могат да участват. Освен това, тя отбеляза, че при организиране на туровете не се рекламира ничия фирма, а се рекламира цялата държава.

Г-жа Ангелкова коментира казаното от г-н Попйорданов и отбеляза, че не случайно поръчката е разделена на лотове, за да се даде възможност на повече фирми да участват и за да не се дава такъв голям ресурс и отговорност само на една фирма.

Г-жа Георгиева даде думата на г-жа **Ирина Найденова**.

Г-жа Найденова поздрави присъстващите. Тя отбеляза, че АБТТА е внесла своето становище. Тя благодари за материала, който им е изпратен и изрази мнение, че в него са взети предвид всички критики отправени през предишните години и този път е наистина добре направен. Тя препоръча така заложените неща в Програмата да бъдат внимателно изпълнени и да бъде упражняван висок контрол върху цялостното им изпълнение. Г-жа Найденова подчерта, АБТТА има коментар по отношение на участието на България в различните борси и препоръча България да участва с информационен щанд на всички основни генериращи пазари, независимо от заявеното участие от бизнеса. Тя каза, че би било много полезно за бизнеса да им се представя предварително финансов разчет относно участието им на туристически борси, за да може всеки да направи своя избор информирано.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Станмир Станков**.

Г-н Станков поздрави присъстващите и отбеляза, че е изключително важно Министерство на туризма да създаде специален отдел „Статистика“. Той напомни, че въз основа на статистиката всеки човек си прави бъдещите планове и поради това е важно тя да бъде точна и достоверна. Във връзка с изложенията, той подчерта, че САЩ е изключително платежоспособен пазар. Г-н Станков предложи България да участва на изложението в Ню Йорк , където присъстват и страни като Словакия, Чехия, Унгария и др. Друго изложение, което той предложи е Аймикс в Лас Вегас, като пое ангажимент да съдейства за предоставяне на безплатен щанд на България. Г-н Станков отбеляза, че предложенията му ще бъдат внесени в министерството. Г-н Станков напомни, че много американци пътуват в държави като например Франция, като всяка година над 35 млн. американци посещават Франция и според него САЩ е пазар, който трябва да бъде взет под по-голямо внимание.

Г-жа Ангелкова посочи, че предложението ще бъде взето под внимание, но трябва да се има предвид и че Франция има 95 млн. туристи и има 80 млн. евро за реклама, а България посреща 7,1 млн. туристи и има около 9 млн. лева за реклама. Тя подчерта, че участието на едно изложение в Лос Анджелис или Ню Йорк би струвало значителни средства. Тя увери, че въпреки това министерството прави всичко възможно, за да наложи България на този пазар. Тя премина към темата за статистиката като обясни, че министерството ползва информация от Националния статистически институт и че от момента на създаването на Министерство на туризма е създаден и отдел „Анализи и прогнози“, който изпълнява функциите свързани с изготвяне на статистиката.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Благой Рагин**.

Г-н Рагин предложи да се осъществи среща на туристическия бранш с Министерство на финансите и с бюджетната комисия, предвид това, че сега започва и изготвянето на бюджета за догодина. Той изрази мнение, че на една такава среща браншът ще има възможност да убеди Министерството на финансите, че бизнесът е на страната на министерството и иска да работят в партньорство заедно. Той изрази мнение, че може да се поиска съвместно 1% от приходите от туризъм да бъдат използвани за реклама. Г-н Рагин каза, че една такава стъпка би увеличила значително бюджета за реклама, с който

разполага Министерство на туризма и така всички идеи могат да бъдат осъществими.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Георги Тръпков**.

Г-н Тръпков предложи в Годишната програма за национална туристическа реклама да бъде включен Годишният конгрес на Българския съюз по балнеология и спа туризъм, който посреща редица европейски и български експерти в областта на балнео и СПА туризма.

Г-жа Методиева отбеляза, че събитието е включено в Програмата и от страна на министерството вече се работи върху неговата организация

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Златко Златанов**.

Г-н Златанов предложи, в случай на възможност, да се направят стъпки за предоставяне на 1% от туристическия данък към бюджета на Министерство на туризма и каза, че сумата може да бъде използвана за членство на България в международни организации като ХОТРЕК и др.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н **Любомир Попйорданов**.

Г-н Попйорданов обяви, че през 2017 г. СОТ ще отбележи година на устойчивия туризъм и в тази връзка те търсят организатори в държави от Източна Европа и допълни, че по негова информация към момента не е решено коя държавата ще бъде домакин. Той посочи, че провеждането на едно такова събитие в България би допринесло за популяризирането на страната ни.

Г-жа Георгиева даде думата на г-жа **Мария Инджова**.

Г-жа Инджова поздрави всички присъстващи. Тя изрази мнение, че според нея абсолютни всички общини на територията на Югоизточна България, а и като цяло останалите общини в България, биха приели с решение на общинските съвети част от бюджета им да бъде отделян за реклама на техните райони, което само по себе си ще

допринесе за рекламата на цялата страна.

Г-жа Георгиева подкани за още изказвания и изразяване на становища. След като стана ясно, че такива няма, тя подчерта, че всички отправени становища ще бъдат разгледани, както и че всичко ще бъде отразено в разширения протокол от проведеното заседание. Една от промените в Правилника за работа на НСТ е изпращането в срок от 10 работни дни на разширения протокол, ведно с материалите от заседанието.

Г-жа Георгиева предложи членовете на НСТ да гласуват проекта на Годишна програма за национална туристическа реклама 2017 г., като отново отбеляза, че предложенията ще бъдат допълнени в нея.

Резултат: Проектът на Годишната програма за Национална туристическа реклама 2017 г. беше приет с пълно мнозинство от присъстващите членове на НСТ.

Точка 2 Доклад за предстоящите задачи и дейност на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма.

Г-жа Георгиева премина към втората точка от дневния ред. Тя напомни, че Междуведомствения съвет за кадрите в туризма има автономно право за вземане на решения, но предвид важността на въпроса с кадрите е решено да бъде представен доклад пред Националния съвет за туризъм, като по този начин участниците имат възможност да дадат становища и коментари.

Г-жа Георгиева започна с това, че Междуведомственият съвет за кадрите в туризма (МСКТ) (Съветът) е създаден със заповед министъра на туризма като консултативен орган в изпълнение на функциите му чл. 6, т. 21 от Закона за туризма да подпомага дейността на компетентните органи за провеждане на държавната политика по отношение на обучението, повишаването на квалификацията и реализацията на кадрите в туризма. Основните му задачи са насочени към обсъждане на общите проблеми на кадрите в туристическата индустрия, събиране и анализиране на информация за провеждане на политика относно подготовката и реализацията им, свободното им движение и равнището на доходите в сектора, набелязване на оперативни мерки и други необходими действия, вкл. законодателни инициативи, за осигуряване на необходимата

координация между институциите и всички фактори, влияещи върху тази проблемна сфера.

Г-жа Георгиева отбеляза, че на 16 май 2016 г. в гр. София е проведено първото заседание на Съвета, като на него са присъствали 36 от общо 42 членове, представители на министерства, други държавни институции, висши учебни заведения, неправителствени организации и туристическия бранш, определени поименно със заповед на министъра на туризма. Тя уточни, че на заседанието са очертани някои от главните проблемни области, които засягат развитието на кадрите в туризма, а именно:

- Необходимост от увеличаване на броя на студентите по туризъм, предвид липсата на кадри и предвид факта, че голяма част от завършващите заминават на работа в чужбина;
- Предприемане на стъпки за приоритизиране на специалност „Туризъм“, която към момента не попада в списъка, определен с Постановление № 64 от 25 март 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на списък на приоритетните професионални направления

На заседанието на Съвета е споделено, че недостигът на висококвалифицирани кадри е обективно предопределен - през последните 20 години в България са направени 18 млрд. евро инвестиции в туризма, а във висшите учебни заведения с акредитирана специалност „туризъм“ са подготвени едва 12 000 специалисти. Към момента се отчита осезаема липса не толкова на специалисти с висше образование, колкото на кадри със средна квалификация, поради което специалността „туризъм“ не е сред приетите за приоритетни в Постановлението на МС. В процеса на неговото обсъждане обаче МТ е подкрепило необходимостта от приоритизиране на обучението по туризъм преди всичко в посока на по-пълно обвързване на учебните програми с потребностите на бизнеса и разширяване на практическото обучение и стажовете.

Предстояща задача на Съвета е проучване методиката за определяне и процедурата за утвърждаване на броя студенти по специалности към университетите и заедно с другите компетентни органи наредяване гъвкави мерки за по-пълно съответствие на броя приемани и обучавани студенти по туризъм с обективната потребност на туристическата индустрия.

Открито е като проблемна сфера необходимостта от ситуационен анализ на състоянието и възможностите за реализация на кадри в туризма. В началото на 2016г. Европейската

комисия излезе с доклад за състоянието на образованието, обучението и реализацията на кадрите в туризма в Европа. Проучването е представително, базирано на данни от всяка една от 28 държави-членки на Европейския съюз. То отчита общите тенденции в тази сфера, валидни и за нашата страна (тенденциите у нас не се различават съществено от тези, валидни за ЕС като цяло) и е добра основа за конкретен анализ на ситуацията в нашата страна и набелязване на мерки, включващи взаимодействие с компетентните органи и институции и в другите страни от ЕС и ЕИП.

Третата проблемна сфера е създаването на модел на партньорство между представителите на туристическия бизнес и образователните институции. Една от целите на сформирания съвет е осъществяване на връзка между всички заинтересовани страни, т.е. без да навлиза в прерогативите на отделните ведомства и институции, той да действа като „платформа“ за обмяна на идеи и намиране на практически решения на конкретни казуси, а създаването на общо приложим модел на партньорство е амбициозна, но постижима задача. Моделът може да се изгради на базата на съществуващ опит и добра практика – напр. на Българо-швейцарската програма за сътрудничество или на Българо-германския център за професионално обучение.

Поредна проблемна сфера е аргументирането на адекватна практика за прием и обучение на ученици по специалности в сферата на туризма в средните професионални училища и като цяло в средното образование. На 01.08.2016г. влиза в сила Законът за предучилищното и училищното образование в Република България, който осъществява нов подход към профилираното обучение и подготовката на кадри със средно образование. Същевременно Законът за изменение и допълнение на Закона за туризма (ЗИД на ЗТ), който е в процес на обсъждане, предвижда министърът на туризма да съгласува държавния план-прием за училищата по туризъм. Отговорна задача на междуведомствения съвет е да координира практическите мерки по прилагане на основната нормативна база в това отношение.

Друга проблемна сфера е създаването на прагматичен модел за практикуване на платен стаж на студентите по туризъм, влизащ в учебната програма, в това число и на студенти от други страни /ЕС и трети страни/. Тази задача засяга широк спектър от отношения – административни, трудово-правни, образователни, данъчно-осигурителни. Не на последно място следва да се има предвид автономията на висшите учебни заведения, както и реалната възможност на бизнеса да заплаща стажантския труд. Тоест, задачата на

съвета е да координира оптимално тези отношения за намиране на работещо прагматично решение.

Прилагането на работещ механизъм за наемане на кадри от трети страни е друг проблем. През месец май тази година влезе в сила Законът за трудовата миграция и трудовата мобилност и в момента се разработва Правилник за прилагането му, който ще укаже точната процедура за наемане на работници от трети страни и удовлетворяване на сезонната необходимост от тях в сферата на туризма. Подписани или в процес на съгласуване са спогодби за трудова миграция с Молдова, Украйна, Армения, Грузия и Азърбайджан, както и с Беларус. Изготвя се списък на дейностите и професиите със сезонен характер, за чиято актуализация всяка година бизнесът ще има основна отговорност. Междуведомственият съвет за кадрите е естествената среда за тези решения, както и за обновяване на списъка на страните, с които държавата би могла да съгласува спогодби.

Съществуващите он-лайн платформи на институциите по компетентност за обявяване на позиции или дори създаването на обща платформа е инструмент за реализация на подготвените кадри в туризма и има своето място в цялостния процес. Много е важно и използването на възможностите, които предлагат европейските програми и в частност ОП „Развитие на човешките ресурси“, които бизнесът следва да използва много по-пълноценно. Съветът може да осигурява допълнителна информация и улеснява достъпа до нея.

В рамките на тези основни проблемни сфери са поставени и други въпроси, които съветът трябва да обсъди и набележи мерки за решаването им:

- Синхронизиране на политиките в средното и висшето образование по туризъм;
- Разработване на система от мерки за задържане на кадрите в страната и организиране на въвеждащо обучение на работното място;
- Подготовка и стимулиране на преподавателски кадри в учебните заведения, които имат практически опит и стаж по специалността;
- Подготовка на възможността браншовите организации в туризма да се обединят около създаването на колективен трудов договор.

Предвид големия брой членове на съвета и с цел по-голяма оперативност в обсъждането и вземането на решения, заседанието реши да се създадат тематични работни групи,

които да работят в основните проблемни сфери. Взето е решение в работата на Съвета да се включи и Асоциацията за управление на човешки ресурси или някоя от другите асоциации на посредниците на пазара на труда.

Членовете на Съвета са изпратили в указания срок (до 25-ти юни 2016 г.) своите предложения относно проекта на Правилник за дейността на съвета, както и предложения за основни теми за обсъждане.

Получени са и предложения за тематични работни групи и въпроси, които да бъдат обсъждани в тях - с различен обхват и в различен разрез на проблематиката. Например, има предложения за създаване на:

- група за решаване на проблемите между научно-образователните звена и държавните институции и група, работеща по проблемите на взаимодействието между образователните институции и представителите на бизнеса;
- група по проблемите на образователните програми в туризма, група по проблемите на квалификацията и преквалификацията на кадрите в туризма, група по проблемите на трудовото законодателство и политиката в сферата на кадровото обезпечаване на отрасъла.

Получено е и предложение за включване в Съвета на представител на Държавно предприятие "Българо-германски център за професионално обучение".

Обобщените предложенията, както и графикът на предстоящите заседания, ще бъдат представени на членовете на съвета на следващото заседание през втората половина на месец юли, на което предстои да се приеме и Правилникът за дейността на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма, да се формират тематичните работни групи и да се определи обхватът на проблематиката, по която ще работят.

Анализът на получените предложения дава основание на Министерството на туризма да предложи Съветът да бъде разделен на следните 4 тематични работни групи, чиято дейност би обхванала проблематиката по линия на пълния цикъл на подготовка и реализация на кадрите в туризма, а именно:

1. Програми за обучение по туризъм в средните училища и във висшите учебни заведения в съответствие с търсенето на пазара на труда;
2. Възможности за провеждане на стажове, дуално обучение, както и повишаване на

опита, квалификацията и ключовите умения на заетите в сектор туризъм;

3. Трудова миграция и възможности за наемане на чуждестранни работници/стажанти;

4. Кариерно развитие на кадрите в туризма.

Очаквани резултати от работата на тематичните работни групи са:

- Приемане на решения за оптимално използване на възможностите за участие в Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ в периода 2014-2020;
- Приемане на решения за съвместни /с другите институции/ инициативи за подобряване на обществената среда за подготовка, обучение и реализация на кадрите в туризма;
- При необходимост и постигнато общо съгласие съгласуване и инициране на законови промени на нормативната база в тази сфера.

В заключение г-жа Георгиева подчерта, че чрез създаването и функционирането на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма Министерството на туризма осъществява функционалната си компетентност да мобилизира институционалната и обществената енергия и предприема решителна крачка за решаване на един от най-важните проблеми в сектора, определящи качеството на туристическия продукт и образа на България като туристическа дестинация.

Г-жа Георгиева отправи призив за становища и коментари като отбеляза, че работата на Съвета ще се осъществява изключително с уважение и партньорство с всички представители, включени в състава на Съвета. Тя допълни, че изнесенният от нея доклад ще бъде публикуван на страницата на Министерство на туризма и че становища могат да бъдат получени и в писмен вид след заседанието.

Точка 3 Доклад за дейността на Комисия за защита на потребителите през летен туристически сезон 2016 г.

Г-жа Георгиева премина към трета точка от дневния ред като даде думата на г-н **Димитър Маргаритов**, председател на Комисията за защита на потребителите.

Г-н Маргаритов поздрави всички участници и приветства идеята за провеждането на заседанието извън София. Преди да представи своя доклад той коментира вече обсъдените две точки от дневния ред. Относно Годишната програма за национална туристическа реклама г-н Маргаритов изрази мнение, че материалът е изключително

добре изработен и според него напълно изпълним. По отношение на кадрите в туризма той отправи призив към бранша да бъде колкото може по-активен. Той посочи, че когато се говори за взаимодействие между бизнеса и образователните институции трябва да се спомене Оперативна програмата „Наука и образование за интелигентен растеж“, чиито възможности могат да бъдат използвани за реализиране на съвместни проекти за повишаване квалификацията на кадрите в туризма.

Г-н Маргаритов премина към своя доклад. Той отбеляза, че към настоящия момент КЗП изпълнява контрол върху качеството на предоставяните туристическите услуги въз основа на Закона за туризма и Закона за защита на потребителите, както и други подзаконовни нормативни актове. Той сподели, че ежегодно в КЗП се изготвя план-програма за дейността, като вече е приета и програма „Лято 2016“. Той отбеляза, че КЗП не работи само през лятото, а насочват усилията си към съответните дестинации през съответния сезон, като това по никакъв начин не означава, че липсва присъствие в другите населени места. Г-н Маргаритов напомни, че вече работят и постоянните приемни на КЗП по Черноморието, където всеки може да подаде сигнал, да получи информационни материали, да му се окаже съдействие по решаване на различни проблеми.

Г-н Маргаритов припомни, че конкретните дейности по отношение на контрола извършван от КЗП са:

- Наличие на удостоверение за категоризация или временно удостоверение за открита процедура по категоризиране;
- Съответствие на предоставяните туристически услуги с изискванията на определената категория на обекта;
- Обявени цени на нощувки и допълнителни услуги в лева;
- Наличие на регистър за настанените туристи и съответствието му с образеца, утвърден от министъра на туризма;
- Верността на предоставяната информация чрез брошури, рекламни материали и др. относно вида, наименованието и категорията на туристическия обект;
- Наличие на лист и карт - меню със съответни цени и грамажи, изписани на български език.

Той съобщи, че през този сезон акцент ще бъде поставен акцент върху извършване на проверки в заведенията с нощен режим на работа, самостоятелни и прилежащи към места за настаняване заведения за хранене и развлечения, съгласно разпоредбите на

Закона за виното и спиртните напитки, върху дейността на фитнес центрове, на спа центрове, след изтичане наgratisния период даден от Наредба № 2 от 29 януари 2016 г. за условията и реда за сертифициране на "балнеолечебен (медикул СПА) център", "СПА център", "уелнес център" и "таласотерапевтичен център".

Той посочи, че към момента по Черноморското крайбрежие са направени над 600 проверки като са констатирани около 30 нарушения, което е добър сигнал за общ спад на нарушенията.

Г-н Маргаритов изрази задоволство, че със всяко следващо заседание на НСТ диалогът става все по-конструктивен.

Г-жа Георгиева благодари на г-н Маргаритов и подчерта, че безспорно работата на КЗП е изключително активна както по сигнали на потребителите, на членовете на асоциациите, така и по инициатива на самата комисия. Тя сподели, че след последната експертна комисия за регистрация на туроператори (ТО) и туристически агенти (ТА) броят на всички ТО и ТА е 3078, от които ТО са 1826, което според нея е огромен брой. Тя каза, че безспорно по-големият проблем са всъщност не регистрираните ТО и ТА, а тези които са в сивия сектор. След това тя даде думата за становища и коментари.

Г-жа Георгиева даде думата на г-жа Донка Соколова.

Г-жа Соколова поздрави г-н Маргаритов за доброто сътрудничество на бранша с КЗП и проверките стават все по-компетентни. Тя изрази мнение, че за един толкова малък пазар като България, ТО следва да бъдат не повече от 300-400, а ТА могат да бъдат много повече. Тя сподели също, че много от ТО работят некоректно и даде пример с ТО, който е фалирал през изминалата година, а същевременно веднага след това е същата фирма е регистрирана с ново име и тя продължава да работи. Г-жа Соколова отбеляза, че БАТА непрекъснато изпраща подобни сигнали до КЗП, на които Комисията откликва и веднага реагира.

Г-н Маргаритов благодари на г-жа Соколова за хубавите думи. Той каза, че и занапред КЗП ще се стареа да бъдат все така отзивчиви и все по-компетентни. Той допълни, че действително КЗП са регистрирали случаи, в които едни и същи лица регистрират повече на брой оператори и работят по този начин нелоялно, за което КЗП са предприели съответните мерки. Той допълни, че се надява да продължи взаимодействието между контролния орган и бранша.

Г-жа Георгиева даде думата на доц.Петър Янков.

Г-н Янков обърна внимание на това, че една основна услуга „обучение по снежни спортове“ не е засегната по никакъв начин от контрола и в това отношение би желал по-тясно сътрудничество. Той предложи още преди началото на сезона да се изготви стратегия, да се подготвят мерки, с които да се осъществява контрол по пистите, особено при обучението по снежни спортове.

Г-н Маргаритов отговори, че КЗП са готови на сътрудничество. Той се съгласи подготовката на мерки може да започне по-рано и заключи с това, че се надява взаимно полезно сътрудничество.

Г-жа Георгиева даде думата на г-жа Ирина Найденова.

Г-жа Ирина Найденова изрази задоволство от дългогодишното сътрудничество между АБТТА и Комисията. Тя обърна внимание това, че Законът засяга много въпроси за проверката, които не влияят върху качеството на услугата, а само затормозяват работа на туроператорите, хотелиерите и на Комисията. В този смисъл АБТТА обърна внимание, че има нужда от съвсем нов Закон, който да отговаря на съвременните изисквания. Тя отбеляза, че АБТТА застават зад създаването на нов Закон и че разчитат на сътрудничество с Комисията, за да се изясни кое има отношение към качеството на услугата и подобряването на продукта и съответно да остане в Закона, а което няма - да се премахне.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н Попйорданов.

Г-н Попйорданов отбеляза, че според него има напредък в изсветляването на туроператорския бизнес. Той постави въпрос за това дали е по силите на КЗП да се занимае с контрола на екскурзоводите и планинските водачи, предвид обема на тези задачи и функции.

Г-н Маргаритов отговори, че предвид функциите на КЗП, Комисията е контролен орган по 12 закона и всички свързани с тях подзаконовни нормативни актове. Той допълни, че много разчитат на сътрудничеството с НПО и с бранша. Г-н Маргаритов изрази мнение, че не само контролът, но и превенцията е много важна, а хората трябва да бъдат активни, ако искат правата им да бъдат защитени. Относно икономическите оператори, той отбеляза, че е необходим респект освен към институциите и към самите потребители.

Г-жа Георгиева допълни, че в изпълнение на двата подзаконовни нормативни акта за така наречените „професии“ е предвидено лицата придобили правоспособност за

упражняване на професиите „екскурзовод“ и „планински водач“ да бъдат вписани в регистър, да получат удостоверение и идентификационни карти. Тя уточни, че към момента има около 900 екскурзоводи, подали заявление за вписване в съответния регистър по чл.1 от Заключителните разпоредби по Наредбата (това са екскурзоводи, които са практикували тази дейност и могат да докажат трудов стаж). След влизане в сила на Наредбата за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията "екскурзовод“ ще се създаде комисия, която ще дава правоспособност, така както е разписано в останалите текстове на Наредбата и броят на екскурзоводите ще нарасне.

Г-жа Георгиева даде думата на г-жа Инджова.

Г-жа Инджова се обърна към г-н Маргаритов с благодарност за работата на Комисията на територията на област Бургас. Тя отбеляза, че човешкият ресурс е ограничен и няма как да покрие голямата леглова база на територията на областта. Тя постави въпроси относно това какво се предвижда за „мнимите“ туроператори, които са по входовете на всички селища по Южното Черноморие и относно това че има много руснаци, които освен че са инвестирали в недвижими имоти, в момента те са нелегитимни туроператори, продават онлайн и създават нелоялна конкуренция, а няма кой да ги контролира. Тя изрази мнение, че руските туристи не са повече, защото според нея те не влизат в българските хотели. Тя помоли да се засили контрола, за да се изсветли бизнеса.

В отговор **г-н Маргаритов** информира, че през изминалата сряда на заседание на Комисията е приета план-програмата за месец юли, като са заложени целенасочени проверки на т.нар. „мними туроператори“ и за резултатите от тях ще бъдат уведомени всички заинтересовани страни.

Г-жа Георгиева благодари на всички за активността и не на последно място на г-н Маргаритов за изнесения от него доклад и за все по-добрата съвместна работа в сферата на туризма.

Точка 4 Доклад за дейността на Българска агенция по безопасност на храните през летен туристически сезон 2016 г.

Г-жа Георгиева даде думата на д-р Дамян Илиев, изпълнителен на Българска агенция по безопасност на храните, като добави, че сътрудничеството между Министерството на

туризма и Българската агенция по безопасност на храните е изключително добро и че представители на Агенцията са участвали активно в работните групи по създаването на някои от наредбите и особено активно участват в работата по разработването на Наредбата за условията и редът за извършване на детски и ученически туристически пътувания с обща цена.

Д-р Дамян Илиев информира участниците в заседанието, че през изминалия летен туристически сезон 2015 г. за периода от 01.06.2015 г. до 15.09.2015 г. включително, са извършени 2326 бр. извънредни проверки. За отстраняване на констатирани несъответствия са издадени 254 бр. предписания, съставени са 88 бр. актове. Възбранени и насочени за унищожаване са 739,123 кг храни.

Във връзка с летния туристически сезон 2016г. д-р Илиев докладва, че е разпоредено на директорите на ОДБХ Бургас, ОДБХ Варна и ОДБХ Добрич, да организират извършване на извънредни проверки.

За периода от 30.05.2016 г. до 24.06.2016г. в област Добрич са извършени 405 бр. извънредни проверки на обекти, на база анализ на риска. Издадени са 43 бр. предписания с определени срокове за изпълнение, 3 бр. актове за установяване на административно нарушение, възбранени от реализация са 10,5 кг храни от неживотински произход, 11 кг храни от животински произход. В област Добрич са постъпили сигнали, за които е установено, че са неоснователни.

За същия период в област Бургас са извършени проверки на 604 бр. обекти, от тях - временни/сезонни 97 бр. и 5 бр. предлагащи услуга "ол инклузив". За констатирани несъответствия са издадени 39 бр. предписания. Съставени са 10 бр. акта – на обекти без регистрация по реда на Закона за храните, за некоректно водени записи по Системата за управление на безопасността на храните (системата за самоконтрол на обектите), за допускане на работа на лица без здравно освидетелстване.

За периода от 30.05.2016 г. до 24.06.2016 г. в област Варна са извършени проверки на 176 бр. обекти. За констатирани несъответствия по отношение на сградов фонд и технологично оборудване, липса на подходящи условия за съхранение на миещи и дезинфекционни материали, некоректно водене на записи по праграмите на Системите за управление на безопасността на храните (СУБХ) са издадени 33 бр. предписания.

Съставени са 3 бр. актове за установяване на административно нарушение.

В обобщение за периода от 30.05.2016 г. до 24.06.2016г. включително, инспекторите от отдел “Контрол на храните” при ОДБХ Варна, ОДБХ Добрич и ОДБХ Бургас са извършили 1185 бр. проверки, при които за констатирани несъответствия са издадени 115 бр. предписания и 16 бр. АУАН. Възбранени от реализация са 10,5 кг храни от неживотински произход и 11 кг храни от животински произход.

В заключение д-р Дамян Илиев допълни, че от БАБХ също много разчитат на информация от бранша и от клиентите.

Г-жа Ирена Георгиева даде думата на **г-н Златко Златанов**.

Г-н Златанов попита се предвижда за фермерите, които имат малки ферми, като даде пример с Велинград, които имат кланница в Пазарджик и се налага животните да бъдат придвижвани до Пазарджик със специализиран транспорт, а след това готовата продукция да бъде транспортирана с друг специализиран транспорт до търговската мрежа. Според него така себестойността на продукцията значително се повишава, което крие риск за преминаване в сивия сектор. Той попита дали е възможно в малките населени места да има „мобилни кланници“.

Г-н Благой Рагин допълни г-н Златанов, като попита дали има яснота относно реализирането на идеите на подписания Меморандум за налагане на българския продукт.

Д-р Дамян Илиев отговори на г-н Рагин, че идния понеделник ще има по-голяма яснота, а по отношение на „мобилните кланници“, той добави, че тази идея досега не е разглеждана детайлно, но поема ангажимент да бъде обсъдена. Г-н Илиев изрази известни резерви и опасение като даде пример с това, че въпреки ваксинацията изведнъж са се появили над 30% животни без идентификация, което означава животни с неясен здравен статус, които са опасни за хората.

Точка 5 Разни

Г-жа Георгиева даде възможност за отправяне на въпроси и към останалите представители на държавни институции в заседанието на НСТ. **Г-жа Георгиева** даде думата на **г-н Благой Рагин**.

Г-н Рагин отправи въпрос към **г-жа Деница Николова** относно развитието на

ремонтите на отсечката от Поморие до Слънчев бряг и околоръстния път от Младост 4 до Карлуката. Той се обърна и към г-н **Раковски Лашев** относно това как се развива процесът по издаване на визи от Русия, Турция и Молдова.

Г-жа Георгиева предложи отговорите на въпросите да бъдат дадени след като се съберат повече такива. Тя даде думата на г-н Любомир Попйорданов.

Г-н Попйорданов отправи въпрос към г-жа Деница Николова във връзка с развитието на велотуризма, като попита дали МРРБ ще направи някаква стъпка в посока маркировка за велоалеите. Той попита и за развитието на дестинация река Дунав. Друг коментар на г-н Попйорданов беше отправен към представителя на Министерство на земеделието и храните. Г-н Попйорданов изрази мнение, че добивът при горскостопанската дейност преминава всякакви граници на определени места и отбеляза, че няма никакъв контрол върху последиците и начина по който този добив се извършва. Той добави, че в съответните места стават неприветливи за туристи и това оказва негативно влияние върху цялостния туристически имидж на България. Г-н Попйорданов се обърна и към присъстващия на заседанието на НСТ представител на Министерство на културата. Относно готвените промени в Закона за културното наследство г-н Попйорданов каза, че според него предвидените промени не са в полза на автентичността и качеството на културното наследство на България. Той отправи въпрос към представителя на Министерство на културата за това дали ведомството има желание да работи с туристическия бранш, за да си бъдат взаимно полезни.

Г-жа Георгиева даде думата на доц. Петър Янков.

Доц. Янков се обърна към присъстващия на заседанието представител на Министерство на образованието и науката. Той отбеляза, че в момента ЕК, дирекция Вътрешен пазар подготвя делегиран акт за издаване на професионален сертификат на ски учителите. Преди години същата дирекция се е опитала да прокара меморандум, който е бил твърде дискриминационен, не е събрал достатъчен брой подписи и също така и от страна на България не е бил подписан. Той каза, че към момента при специфични въпроси и при искане на становища от браншови организации, от ЕК се се обръщат към Българското ски училище, но Българското ски училище не получава никаква информация за заседанията, на които участва националният представител от страна на България. Доц. Янков сподели, че според него липсва координация и това трябва да бъде преодоляно.

Г-жа Георгиева даде възможност за отговор на поставените въпроси, като първо даде думата на г-жа Деница Николова.

Г-жа Николова благодари за поставените въпроси. Тя обяви, че е осигурено национално финансиране относно отсечката Поморие – Слънчев бряг, за да се стигне до етап изграждане на самия път и в момента тежат отчуждителни процедури. Относно околновръстния път тя каза, че ще постави въпроса пред Агенция „Пътна инфраструктура“. Относно велоалеите тя обясни, че към настоящия момент към МРРБ функционира работна група, която работи върху разработването на Наредба, която да дефинира изискванията към изграждането и стандартизирането на велоалеите. Наредбата е във финалната си фаза на завършеност и предстои да бъде съгласувана по общия ред и да бъде приета. Г-жа Николова отбеляза, че велотуризмът и велоалеите са приоритет като елементи от градската среда и не случайно в почти всички европейски проекти, изпълнявани от общините за облагородяване на градската среда, е включен елемент за велоалеите. Тя добави и че във всички проекти за интегриран градски транспорт, които ще се осъществят в периода до 2020 г., се предвижда да има компонент велоалеи като съпътстваща част от цялостната градска мобилност. Г-жа Николова подчерта, че има общ интегриран проект по Дунавската стратегия за изграждане на интегрирана велоалея по поречието на река Дунав, за който обаче към момента липсва финансиране за цялостно изграждане. Г-жа Николова напомни, че всяка една община има възможност, по линия на европейско финансиране и в зависимост от бюджета, с който разполага, да разшири своите велоалеи.

Г-жа Георгиева благодари на г-жа Николова и преди да даде думата на г-н Раковски Лашев за отговор, даде възможност за коментар и изказване на г-жа Десислава Йосифова, заместник-министър на отбраната.

Г-жа Йосифова коментира точките от дневния ред. Тя изрази мнение, че колкото и да изглежда, че отбраната и туризма нямат нищо общо, това всъщност не е така. Тя сподели, че според нея без мир, ред и сигурност няма как да има туризъм. Г-жа Йосифова постави акцент върху връзката между Министерство на отбраната, лечебната дейност, Военномедицинска академия и Изпълнителна агенция „Военно клубове и военно-почивно дело“, като отбеляза, че в този смисъл Министерството на отбраната

има опит в работата в туризма.

Тя отбеляза, че министърът на отбраната е принципал на няколко търговски дружества с дейност в областта на балнеологията и лечебната дейност - във Велинград (ВИТА), в Нареченски бани, самата Военномедицинска академия със своите болници за долекуване, продължително лечение и рехабилитация в Хисар, Банкя и Поморие и в този смисъл тя заключи, че участниците в заседанието на НСТ могат изключително да бъдат в полза на МО по отношение съвременни практики и модели.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н Лашев.

Г-н Раковски Лашев информира участниците в заседанието, че близо 80% от визите, които се издават са през летния туристически сезон, което налага в периода от месец май до края на август да бъде многократно увеличен капацитета на консулските служби в основните страни, от които пътуват чужденци. Той отбеляза, че МТ е превело 330 000 лв. на МВнР с цел допълнително командироване на служители на МВнР в задграничните представителства в основните страни, от които пътуват туристи за България, както и за наемане на местни лица.

Той отбеляза, че началото на туристическия сезон е оптимистичен, в повечето страни, които са източник на туристи за България има ръст – например в Русия от 01.01.2016г. до 30.06.2016г. се наблюдава ръст от 28.9 % в сравнение с 2015г., в Украйна също има ръст от 13.9%. Той обясни, че през месец април 2015 г. в ЕС е въведена либерализация на визовия режим за Молдова и молдовските граждани, притежатели на биометрични паспорти, могат да пътуват в ЕС без визии и в тази връзка консулската служба в Кишинев издава визии само на онези, които са все още със старите паспорти. Г-н Лашев информира, че през първото полугодие на 2016 г. се наблюдава увеличение 18.8% на визите издадени на турски граждани. Той отбеляза, че имат очаквания, че след края на месец август тези стойности могат да бъдат по-високи.

Г-жа Георгиева благодари на г-н Лашев за изнесените данни и даде думата на г-жа **Ангелина Ламбрева**, държавен експерт в Министерство на образованието и науката.

Г-жа Ламбрева приветства участниците, след което отбеляза, че списъкът с приоритетните професионални направления ще бъде мобилен и че списъкът ще може актуализира.

Относно въпроса на доц. Янков за Меморандума, тя пое ангажимент да постави въпроса по компетентност в МОН

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Стелиянова** от Министерство на земеделието и храните.

Г-жа Стелиянова пое ангажимент да постави въпроса и коментара на г-н Попйорданов за горскостопанската дейност към Изпълнителна агенция по горите.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Аксиния Бутева** от Министерство на културата.

Г-жа Аксиния Бутева отговори на въпроса на г-н Попйорданов, като подчерта, че недвижимите културни ценности са 40 000, а движимите над 7 000 000. Относно Закона за културното наследство тя отбеляза, че в момента има сформирани няколко работни групи, които съгласно Заповед на министъра на културата до края на месец септември трябва да излезнат с конкретни предложения относно промяна на конкретни текстове. Тя информира, че в работните групи има широко обществено присъствие и изрази надежда за добри крайни резултати.

Г-жа Георгиева даде възможност за изказване на г-н **Николай Ангелов**, представител на Национално сдружение на общините в Република България и на г-н **Венелин Найденов**, директор на ТД на НАП, гр. Пловдив.

Г-н Ангелов направи коментар, че изграждането на велоалеи извън урбанизираните територии е затруднено, като е нужна промяна на статута.

След това взе думата **г-н Найденов**, който отбеляза, че в момента във Варна, Бургас и всички курорти по Черноморието има засилено присъствие, като много служители от вътрешността на страната са командировани на морето. Той каза, че дейността им е целогодишна и проверките също. Г-н Найденов изрази съжаление, за това че според него туризмът генерира големи приходи, но и също така е привлекателен за тяхното укриване.

Относно проблема с кадрите, той сподели, че според него е необходимо да се отдели повече внимание на дуалното обучение в средните училища.

Г-жа Георгиева отбеляза, че в Министерството на туризма са постъпили запитвания от

община Велинград, голяма част от които са в ресора на други министерства и съответно те се изпратени за становище по компетентност. Тя даде думата на г-н Марин Божков, представител на община Велинград, за да представи пред участниците в заседанието на НСТ проблем, който е изключително важен за развитието на туризма в община Велинград, а именно добива на волфрам.

Г-н Марин Божков обясни, че през 2009 г. е учредена от Министерския съвет концесия за добив на волфрам в коритото на р. Грънчарица, като това е направено без да бъде питана общината и повечето от ресорните министерства. Той продължи с това, че концесионната площ съвпада със зона 1 на основния водосбор на град Велинград, което означава, че там където ще се добива волфрам, това ще бъде точно върху водосбора, от който градът пие вода, но за щастие обществеността обаче е реагирала своевременно. Той допълни, че се е оказало, че за да се учреди концесия не се проверява наличието на други зони, които могат да представляват съществено значение както за отраслите на икономиката, така и за здравето на населението и по този начин несинхронизираните закони могат да противопоставят цели отрасли – в случая добивния отрасъл с туристическия. Г-н Божков апелира за синхронизация на законите, ясно разписани правомощия и санкции за нарушения като подчерта че отношение към казуса имат МРРБ, МИ, МОСВ, МТСИС. Той се обърна към представителите на ведомствата с молба да информират за наличието на този проблем и помоли съответните администрации да предприемат действия да не се взимат съдбоносни решения, докато не се синхронизира законодателството.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-жа Донка Соколова**.

Г-жа Донка Соколова изрази мнение, че според нея има слаба институционална комуникация между Министерството на туризма и другите министерства. Тя каза, че според нея рекламата през миналата година не е била ефективна и е необходимо тази година това да се промени, както и че министерството трябва да се постарее да осигури повече средства за реклама. Тя отбеляза, че не се знае в какви европейски проекти участва министерството.

Г-жа Ангелкова сподели, че за тази година и половина, откакто съществува министерството, се виждат конкретни резултати и за това време е са постигнати конкретни резултати. Тя добави, че това се оценява както на международно ниво, така и в страната. Г-жа Ангелкова отбеляза, че има прекрасна комуникация с колегите от

другите институции. Тя информира, че всеки, който иска съдействие от страна на министерството за една или друга инициатива, която касае националния интерес и развитието на туризма, винаги го е получил.

Г-жа Ангелкова каза, че всички документи и проекти на министерството са публикувани на институционалния сайт, като всеки може да получи повече информация в него.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Фратев**.

Г-н Фратев отправи покана следващото заседание на НСТ да се проведе в град Пловдив, при дневен ред включващ отчет за летния сезон и отчет за подготовката на предстоящия зимния сезон. Той предложи заседанието да се проведе последния уикенд на месец ноември, по време на Дефиле на младото вино в Стария град.

Г-жа Георгиева даде думата на **Богомил Николов**, председател на Българска национална асоциация „Активни потребители“.

Г-н Николов приветства идеята за провеждането на изнесени заседания на НСТ. Той поздравя за изготвения проект на Годишна програма за национална туристическа реклама.

Г-н Николов отбеляза, че потребителят е изключително важен и даде пример с чужбина, където към потребителя постоянно има въпроси за това какво мисли той, каква оценка ще даде на даден хотел или пътуване. В този смисъл г-н Николов сподели, че обратната връзка с клиентите е много важна и апелира към представителите на бранша и държава да обърнат внимание на това, защото по този начин може да се подобри качеството на туристическия продукт в България.

Г-жа Георгиева даде думата на г-н Златанов, който изрази задоволство от сътрудничеството на Сдружението с Министерството на туризма и благодари за вниманието, което винаги им е отделяно от министерството

Г-жа Георгиева благодари на всички участници за присъствието им и закри заседанието на Националния съвет по туризъм.

